

**Изказване на председателката на ЕП г-жа Мецола по време на извънредното заседание на Европейския съвет
17 април 2024 г.**

Благодаря Ви, Шарл.

Добър вечер на всички.

След 50 дни стотици милиони европейци ще се насочат към избирателните урни. Както знаете, напоследък бях на посещения в някои държави членки, където заедно с членовете на ЕП слушахме какво ни казват гражданите. Хората, с които се е срещнахме, споменаха сред основните си приоритети борбата срещу бедността и социалното изключване, сигурността, укрепването на икономиката и създаването на нови работни места.

Това са проблемите, по които хората очакват от нас резултати, подобно на резултата, който вече постигнахме по отношение на миграцията. Ето защо приветствам нашата дискусия за стимулирането на икономическия растеж и повишаването на европейската конкурентоспособност, подпомогната от анализа на Енрико Лета в неговия независим доклад на високо равнище относно бъдещето на единния пазар. Сега моментът е критичен.

Уважаеми колеги,

Единният пазар е уникалният модел за растеж на нашия Съюз. Досега той е бил мощен двигател на конвергенцията и наш най-ценен актив. Днес хората могат да живеят, работят, учат и пътуват навсякъде в рамките на нашия Съюз. Чрез него големи и малки предприятия могат да започват дейност, където си пожелаят, като имат по-голям пазарен достъп, а същевременно се стимулира и конкурентоспособността. Освен това този пазар дава на потребителите по-голям избор при по-ниски цени и с по-сигурна защита на потребителите, съобразена с техния интерес. Фактът, че сме най-големият единен демократичен пазар, дори затвърди мястото ни в световните дела.

Впоследствие обаче новите геополитически реалности и все по-сложните предизвикателства извадиха на показ уязвимите страни на нашия единен пазар. Как да направим Европа по-конкурентоспособна, по-новаторска и по-автономна? Как да привлечем предприятия, да създадем работни места и да повишим икономическия растеж?

Тази дискусия не е нещо ново. В продължение на над 30 години единният пазар е проект в развитие, по същността си свързан със стратегическите приоритети на ЕС. В този момент трябва да си спомним, че проектът за европейския единен пазар е – и винаги е бил – дълбоко политически. Вярвам, че нашето икономическо пространство все още има потенциала да носи все по-големи ползи за хората. Сега е времето да подновим ангажимента си към него.

Това означава да задълбочим нашия единен пазар, така че той да влезе в крак с потребностите на настоящия контекст, и особено със зеления и цифровия преход на нашите икономики. Само като повишаваме производителността, ускоряваме инвестициите в собствените ни промишлени способности, включително в интелигентни електроенергийни мрежи, и като интегрираме единния пазар на енергия, финанси и

телекомуникации, ще можем да намалим стратегическите зависимости и същевременно да запазим и подкрепим икономическия растеж. Единният пазар е най-големият ни икономически двигател и това трябва да се отрази в сближаването между равнищата на развитие на нашите общности. Така можем да се борим срещу социалното изключване както офлайн, така и онлайн.

На практика за това ще трябва повече усилия за създаване на равнопоставеност. Приетите законодателни актове – Акта за цифровите услуги, Акта за цифровите пазари и Законодателния акт за изкуствения интелект – представляват ключови стъпки в правилна посока. Но се изисква същото ниво на ангажираност, когато става дума и за енергетиката и в по-общ план за зеления преход.

Истината е, че имаме авангардни в световен план цели; с това би трябвало да се гордеем и действително се гордеем – но има риск прекомерната бюрокрация да ни спъне. На някои места например фазите на разработка за строеж на ветроенергийни паркове в морето може да отнемат толкова дълго, колкото и цялото строителство на такъв парк на сушата. Кое означава, че в момента строителството на по-ефикасна инфраструктура в Европа е значително по-непривлекателно.

Но освен че е пречка за стратегическите инвестиции и за амбициите ни в климатичната сфера, бюрокрацията създава пречки и за социално-икономическото приобщаване. Демонстрациите на земеделските стопани са очебиен пример за това къде не сме съобразили амбициите си с потребностите и очакванията на хората. Проблемът далеч не е само в земеделието и това трябва да бъде отразено в стратегическия дневен ред.

Ето защо винаги съм твърдяла, че за да може да проработи зеленият преход – който ни е необходим – той трябва да включва всеки сектор. Не може никой да бъде изоставен. Преходът трябва да създава реални стимули и мрежи за закрила на промишлеността. У хората трябва да има доверие към този процес и преди всичко трябва да могат да си го позволят финансово. В противен случай рискуваме преходът да изтласка все повече хора към лесните за заемане крайни позиции, парадоксално точно в момента, когато призоваваме хората да защитават Европа. Не можем да позволим това.

Друга пречка пред икономическия напредък е разпокъсаността на нашия финансов сектор, и по-специално пречките пред капиталовите потоци в рамките на нашия Съюз. Макар зелените инвестиции да набраха скорост в последните години, не достигат над 400 милиарда евро годишно – недостиг, който дори ако преоценим нашия подход към държавните помощи, не може да се запълни само чрез публично финансиране.

Свободното движение на капитали е една от четирите основни свободи на единния пазар, но дори след десетилетия на интеграция все още съществуват пречки пред глобалната ни конкурентоспособност.

Ако искаме нашите предприятия и индустрии да разширяват мащаба на дейността си и да правят иновации, да създават работни места, да дават стимули за по-добри условия за спестяванията на нашите граждани, да създават блага и да осигуряват конкурентоспособността на Европа – ако искаме всичко това, трябва да създадем подходящи условия и рамки, за да оцелеят нашите стартиращи предприятия и МСП да работят в Европа. Това означава, че трябва да завършим банковия съюз и съюза на капиталовите пазари. Както казах по-рано, задълбочаването на единния пазар винаги е

било въпрос на политическа воля. Отново дойде време да приемем присърце проблема или да поемем риска да загубим всичко.

Така можем да покажем на хората, че нашият проект носи резултати. Така можем да решаваме истинските проблеми и да намаляваме предизвикателствата пред предприятията и семействата в цяла Европа, които се сблъскват с по-високи сметки, несигурни жилищни пазари и затруднения да осигурят месечния бюджет. Така можем да гарантираме дългосрочната си конкурентоспособност, просперитета и водещата си роля на световната сцена.

В процеса на консолидиране на нашия единен пазар, на реформи и подготовка за променящия се свят около нас, разширяването на ЕС с Украйна и с Молдова, Грузия и Западните Балкани трябва да остане водещо в политическия ни дневен ред. В това отношение одобряването на инструмента за реформи и растеж за Западните Балкани е стъпка в правилна посока. То отново сочи, че единният пазар наистина ни прави привлекателни. С това нашите съюзници от Западните Балкани се доближават до нас, по този начин нашият континент, нашият Съюз, нашият европейски път – и всички ние – ставаме по-силни. Европейският парламент осъзнава това, ето защо се обединихме и приехме инструмента с рекордно бързи темпове.

Уважаеми колеги,

В началото на моето изказване днес споменах тревогите на гражданите. Европейците искат от нас също така през следващите пет години да укрепим нашите структури за сигурност и отбрана, за да защитаваме мира и демокрацията. Случващото се на нашите граници трябва да остане начело на дневния ни ред.

Русия продължава упорито със своите незаконни и безогледни атаки срещу Украйна. Вече сме оказали силна политическа, дипломатическа, икономическа и военна подкрепа на Украйна. Тази наша подкрепа трябва да остане непоколебима. Необходимо е да ускорим и интензифицираме доставката на оборудването, от което украинците се нуждаят, включително за противовъздушна отбрана.

Не можем да намалим усилията си.

Същото се отнася и за опитите на Русия чрез дезинформация да изкривява представите и да засилва прокремълските чувства преди предстоящите европейски избори през юни. Това вече не е само заплаха, а е нещо възможно – и трябва да сме готови да му се противопоставим. По този въпрос мога да ви уверя, че Европейският парламент е готов да Ви подкрепя по всякакъв възможен начин за оказване на съпротива и вземане на мерки срещу всяка злонамерена намеса в нашите демократични процеси на вземане на решения. Винаги го е правил.

Що се отнася до положението в Близкия Изток, безпрецедентното нападение на Иран с дронове и ракети срещу Израел рискува да повиши още повече напреженията в региона. Като Съюз ще работим за деескалиране, ще се стремим да спрем спиралата на кръвопролитие.

Миналата година Европейският парламент гласува с огромно мнозинство за включването на Корпуса на гвардейците на ислямската революция в списъка на

терористични организации. Стоим зад това решение. А в светлината на последните тревожни събития новите санкции срещу Иран заради неговите програми за дронове и ракети са необходими и оправдани.

В Газа положението остава отчаяно. Позволете ми да повторя, че Европейският парламент ще продължи да настоява за прекратяване на огъня. Ще продължим да искаме освобождаването на оставащите заложници, заявявайки, че Хамас не може повече да действа безнаказано.. Така можем да изпратим повече помощ в Газа, да спасим живота на невинни хора и да изтъкнем спешната необходимост от решение, основано на съществуването на две държави, което да дава реална перспектива на палестинците и сигурност на Израел.

Уважаеми колеги,

Това е последният Европейски съвет преди изборите. Искам да Ви благодаря за задълбоченото взаимодействие между нас и за всичко, което вече сторихте в подкрепа на нашите усилия да убедим хората да излязат и да гласуват. Не се съмнявайте, че Парламентът ще продължи да работи до последния момент на мандата си, за да постига резултати в полза на всички европейци.